

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/32/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200353
Dátum vydania rozhodnutia:	17.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200353.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu: Borsodi Transít Foglalkoztatási Közhazsnú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, so sídlom 3600 Ózd, Jászi. O. u. 3, Maďarsko, zast.: JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Hviezdoslavova č. 4, Rožňava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 13644-2/2012-BA zo dňa 30.01.2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. januára 2013, č. k. 11S/24/2012-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/24/2012-31 zo dňa 29. januára 2013 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým v nepatrnej časti zmenil prvostupňové rozhodnutie a v prevyšujúcej časti zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie SP- pobočka Topoľčany č. 32062-104 /2011-TO z 15.8.2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti (ďalej len „povinného poistenia“) Z. M., občanovi Maďarska, dňa 25.08.2008.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie, v ktorom dôvodil v zásade zhodne s obsahom žaloby, namietajúc samotný vznik povinného poistenia.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“), ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.),

preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní ako aj z hľadiska splnenia podmienok súdneho prieskumu rozhodnutia podľa § 247 ods. 1 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie je prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 vety druhej vo výroku ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP, avšak nestotožnil sa s jeho dôvodmi. Odvolací súd zdôvodňuje zamietajúci výrok o podanej žalobe nasledovne:

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Orgánom verejnej správy je pre účely správneho súdnictva aj právnická osoba, ktorej bolo zákonom zverené rozhodovanie, ktorým sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť ich práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté. Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení 2. hlavy V. časti O.s.p. o preskúmaní rozhodnutí na základe žaloby sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 177 zák.č. 461/2003 Z.z. na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne (pobočky a ústredie). Do vecnej príslušnosti pobočky podľa § 178 ods. 1 písm. a) bodu 1. patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch. O opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu rozhoduje ústredie (§ 179 ods. 1 písm. b)).

Samostatným rozhodnutím č. 32062-104/2011-TO z 15.08.2011 bolo pobočkou žalovaného rozhodnuté o tom, že „pánovi M. Z., občanovi Maďarskej republiky, nar. XX.XX.XXXX, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 25.08.2008.“ Podľa dôvodovej časti rozhodnutia zamestnancovi zanikol uvedeného dňa pracovný pomer na základe ukončenia vyslania firmou pomenovanou ako žalobca, (ďalej len „zamestnávateľ“). V odvolaní proti rozhodnutiu pobočky žalobca namietal, že menovanému nikdy povinné poistenie ani nevzniklo a tým pádom nemohlo ani zaniknúť povinné poistenie. Poukázal na dôvody odvolania podané proti inému rozhodnutiu - a to rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté o vzniku poistenia. Žalovaný v rozhodnutí o odvolaní žalobcu poukázal na nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo dňa 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „nariadenie“) a jeho vykonávacie nariadenie rady (EHS) č. 574/1972 z 21. marca 1972, ako koordinačné nariadenia s účinnosťou do 30. apríla 2010, osobitne čl. 13(2), čl. 14(1)(a) a skutkové zistenia v priebehu konania a dospel k záveru, že na M. Z., zamestnanca účastníka konania (žalobcu) sa do 25.08.2008 v oblasti sociálneho zabezpečenia vzťahuje legislatíva Slovenskej republiky, keďže na jej území vykonával pracovnú činnosť a menovanému nebol v MR vystavený formulár E 101. O vzniku povinného poistenia menovaného bolo rozhodnuté rozhodnutím č. 32062-73/2011-TO z 15.08.2011.

Podľa zistenia odvolacieho súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vzniku poistenia bolo vedené samostatné konanie a odvolací súd len zhodou okolností, že predmetné rozhodnutie došlo senátu prejednávajúcemu túto vec zistiť, že krajský súd vo veci vzniku poistenia rozhodol rozsudkom z 26. februára 2013, t.j. neskôr ako v tejto veci, a žalobu zamietol (sp. zn. 11S/59/2012 v spojení aj s ďalšími vecami).

Odvolací súd ďalej konštatoval, že v žalobe podanej proti právoplatnému rozhodnutiu o zániku poistenia žalobca dôvodil tým, že menovanému M. Z. nikdy nevzniklo na území SR povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti a preto ani zaniknúť

nemohlo, pretože menovaný nikdy, pre nikoho, nijakou formou nepracoval v zahraničí a už vôbec nie na Slovensku, tobôž nie v období uvedenom v napadnutom rozhodnutí. Argumentácia použitá v žalobe je založená na tvrdení žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci v konaní o vzniku poistenia s tým, že žalobca svoje odvodové povinnosti riadne plnil voči OEP (obdoba zdravotnej poisťovne v Maďarsku) a odvody v SR by boli duplicitné.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že zo žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného nevyplývajú skutkové a ani právne tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach tým, že žalovaný rozhodol o zániku povinného poistenia zamestnanca žalobcu M. Z.. Žaloba neobsahuje tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach ani ako zamestnávateľa samotným rozhodnutím o zániku poistenia. Dôvody žalobcu v danej veci neboli v príčinnej súvislosti s dôvodmi, ktoré by boli spôsobilé privodiť zrušenie rozhodnutia žalovaného o zániku poistenia. Takým dôvodom by bolo napríklad uvedenie iného dátumu ukončenia výkonu pracovnej činnosti M. Z. na Slovensku, prípadne aj zistenie, že povinné poistenie nevzniklo, pokiaľ by správny súd posudzoval zákonnosť rozhodnutia o vzniku povinného poistenia len ako podkladového rozhodnutia (§ 245 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd však poznamenáva, že rozhodnutie o vzniku povinného poistenia je predmetom samostatného konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, preto sa s dôvodmi žalobcu, ktoré smerovali k posúdeniu tejto otázky (vzniku povinného poistenia) v konaní o zániku povinného poistenia nemohol súd ako s prejudiciálnou otázkou zaoberať. Iné dôvody nezákonnosti rozhodnutia, ani procesné, ktoré by mali vplyv na zákonnosť rozhodnutia, v žalobe uvedené neboli, rovnako ako neboli uvedené dôvody ukrátenia na právach žalobcu.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca sám mal a mohol osvedčiť súvislosť dvoch konaní týkajúcich sa tej istej osoby a žiadať spojenie oboch vecí na spoločné prejednanie už v odvolacom konaní, resp. podať spoločnú žalobu. Odvolací súd súčasne vytyka aj žalovanému vedenie dvoch samostatných konaní o vzniku a zániku povinného poistenia, keďže obe začali až po tvrdenom ukončení pracovnej činnosti M. Z. v SR. Úlohou krajského súdu pritom nebolo to, aby spároval jednotlivé konania o vzniku a zániku povinného poistenia tých istých osôb, i keď tak mohla vzniknúť, a v danom prípade aj vznikla situácia, keď súd rozhodnutie o zániku poistenia preskúmal skôr, ako došlo k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia o vzniku poistenia.

Odvolací súd poukazuje na to, zamietnutie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia neznižuje mieru súdnej ochrany žalobcu. V prípade úspechu žalobcu v konaní o vzniku povinného poistenia by sa totiž rozhodnutie o jeho zániku bez ďalšieho stalo ničotným právnym aktom. V opačnom prípade, pokiaľ by aj bol v ďalšom konaní vyslovený vznik povinného poistenia (odvolací súd totiž zrušil rozhodnutie krajského súdu, ktorým zamietol žalobu proti rozhodnutiu o vzniku poistenia), vzhľadom na postoje žalobcu k predmetu sporu, nie je rozhodnutie o zániku povinného poistenia objektívne v rozpore s jeho prezentovanými záujmami, keďže žalobca netvrdil a ani nemôže tvrdiť ukrátenie na svojich subjektívnych právach rozhodnutím o zániku povinného poistenia.

Odvolací súd je toho názoru, že dôvody rozhodnutia krajského súdu sa rovnako ako rozhodnutie žalovaného a samotná žaloba, nevzťahujú k predmetu rozhodnutia o zániku povinného poistenia, ktoré bolo predmetom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v tejto veci, a keďže výrok rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá, považuje odvolací súd za vecne správny aj vo vzťahu k dôvodom odvolacieho súdu, preto ho podľa § 219 ods. 1 O.s.p. aj potvrdil. Odvolací súd však uviedol svoje dôvody rozhodnutia, na základe ktorých žalobcovi podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a contr. náhrada trov odvolacieho konania ani celého konania nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.